

Impactul Covid-19: Ce dificultăți financiare pot întâmpina societățile?

Impactul financiar al Coronavirusului (Covid-19) asupra societăților care se bazează pe furnizori sau clienți în zonele afectate a fost discutat la scară largă. Deși anumite sectoare, inclusiv companiile aeriene, producătorii, comercianții și companiile de turism par să fie cele mai afectate, fără îndoială, și alte sectoare vor fi afectate dacă Coronavirusul nu poate fi izolat în intervalul de timp estimat inițial.

Multe companii vor fi suficient de robuste pentru a rezista la aceste implicații financiare, cel puțin pe termen scurt. Cu toate acestea, pentru alte companii care au deja probleme financiare sau ale caror activități depind în mod deosebit de teritoriile afectate, este posibil ca lucrurile să nu fie atât de simple. În astfel de situații, nu numai societatea afectată, ci și administratorii, proprietarii, creditorii, furnizorii, clienții și alte contra-părți contractuale se vor confrunta cu aceste dificultăți rezultate de pe urma Coronavirusului.

Societățile

Societățile afectate de pandemie se pot confrunta cu o serie de consecințe financiare. Cel mai evident este impactul imediat asupra lichidităților în cazul oricărei încetări a activității. Cu toate acestea, problemele de solvabilitate se pot agrava dacă situația are ca urmare blocarea liniilor de capital circulant, încălcarea angajamentelor financiare, apariția cazurilor de neexecutare a obligațiilor și/ sau declanșarea plăților în caz de încetare sau a altor obligații contingente pentru neexecutare.

Într-o primă fază, societățile care suferă (sau anticipează) astfel de dificultăți ar trebui să ia în considerare o discuție proactivă cu creditorii și cu alte părți interesate în vederea negocierii unor perioade de grație pe termen scurt și asigurării continuității activității comerciale. Acest lucru este adesea posibil printr-o serie de renunțări contractuale (waivers) și termene de grație, iar anumite jurisdicții oferă inclusiv proceduri legale de moratoriu concepute pentru protejarea unei societăți împotriva pretențiilor și acțiunilor pe măsura ce sunt analizate eventuale soluții.

În România, spre exemplu, în măsura în care o societate se află în dificultate financiară, aceasta poate recurge la una dintre procedurile de prevenire a insolvenței prevăzute de Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, respectiv mandatul ad-hoc sau, mai des folosit în practică, concordatul preventiv. Însă varianta extrajudiciară (contractuală) de rezolvare a unor astfel de probleme poate fi, de cele mai multe ori, cea mai eficientă.

Opțiunile disponibile și condițiile pentru orice tip de sprijin vor depinde de gravitatea dificultăților întâmpinate de societate, de termenii acordurilor sale de finanțare și comerciale, de atitudinea părților interesate și de jurisdicția

(jurisdicțiile) în care își desfășoară activitatea, precum și de o analiză atentă a faptelor necesare pentru stabilirea celui mai bun plan de acțiune. Disponibilitatea polițelor de asigurare pentru pierderi financiare provocate de întreruperea activității poate avea o influență semnificativă atât asupra disponibilității lichidității pe termen scurt, cât și asupra formei oricărei eventuale soluții.

Finanțatorii

Pentru finanțatorii societăților afectate de Coronavirus este important să înțeleagă ce drepturi au în baza contractelor de finanțare. Este de așteptat ca instituțiile financiare să se axeze pe drepturile ce decurg din dificultățile de lichiditate și pe impactul potențial semnificativ pe care Coronavirusul îl poate avea asupra capacității societății de a continua să funcționeze în ritmul obișnuit de activitate.

Având în vedere incertitudinea continuă privind întinderea și durata epidemiei Coronavirus, este puțin probabil ca finanțatorii să fie în măsură să convină soluții substanțiale pe termen mai lung.

În schimb, este de așteptat ca acestea să se axeze pe acorduri pe termen scurt care să echilibreze nevoia (i) de stabilizare a activității afectate și (ii) de a-și proteja propria poziție. O vizibilitate clară asupra impactului pe care pandemia îl are asupra societății (necesitând raportări financiare și de altă natură sporite) va fi esențială și ar trebui să reprezinte o condiție principală pentru obținerea oricărui sprijin.

Instituțiile finanțatoare trebuie să acorde o atenție deosebită măsurii în care prevederile Codului Civil din România referitoare la impreviziune, forța majoră și/sau imposibilitatea de executare, fie aceasta și temporară, sunt aplicabile contractelor încheiate de către aceștia cu societățile a căror activitate este afectată de Coronavirus.

Furnizorii, clienții și celelalte contra-parți

Este de așteptat ca cea mai presantă problemă pentru furnizori, clienți și alte contra-parți să fie dacă și cum își pot reduce expunerea financiară față de societățile afectate sau, cel puțin, cum pot continua să aibă relații comerciale cu societățile afectate într-o manieră care să nu ducă la creșterea expunerii lor financiare.

În cele mai multe cazuri, acest lucru va depinde exclusiv de termenii contractuali pe care i-au negociat cu societatea afectată. Cu toate acestea, este posibil să mai apară și alte probleme. De exemplu, în anumite jurisdicții, contra-parțile pot fi obligate să continue să își îndeplinească obligațiile contractuale față de o societate care intră într-un proces formal de insolvență și nu se vor putea baza pe insolvența respectivă ca temei pentru încetarea relației contractuale.

În ceea ce privește companiile din România, spre exemplu, articolul 77 din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență prevede situațiile și condițiile în care furnizorilor de servicii le este interzis să schimbe, să refuze ori să întrerupă, fie și temporar, furnizarea serviciului către societatea (consumatorul captiv) aflată într-o procedură de insolvență.

Administratorii

Pe fondul potențialelor dificultăți financiare, este esențial ca administratorii unei societăți afectate să înțeleagă foarte bine scopul și aplicarea atribuțiilor legale ale acestora, în special atunci când există un risc real și evident de insolvență.

În general, administratorii sunt obligați să acționeze cu grijă, abilitate și diligență rezonabilă și în interesul societății. Aceste obligații sunt, de obicei, în raport cu societatea, însă, atunci când o societate se confruntă cu probleme financiare, obligația administratorilor de a acționa în interesul societății le impune, cel puțin în anumite jurisdicții, să acorde prioritate intereselor creditorilor societății față de cele ale acționarilor.

De asemenea, administratorii pot constata ca pot fi personal raspunzatori daca acțiunile lor din aceasta perioada provoaca pierderi suplimentare pentru creditorii. Drept urmare, administratorii pot fi înclinați sa urmeze mai degraba strategii conservatoare, care pun accentul pe minimizarea pierderilor pentru creditorii.

Administratorii ar trebui sa aiba în vedere, de asemenea, și masurile luate în temeiul Hotarârilor recente ale Comitetului Național pentru Situații Speciale de Urgența (de exemplu, restricționarea sau limitarea anumitor tipuri de evenimente care presupun un numar ridicat de persoane) și, respectiv, obligațiile legale aferente acestor masuri ce le revin acestora. Aceasta obligație este relevanta mai ales în legatura cu convocarea și organizarea adunarilor acționarilor în aceasta perioada și masurile pe care trebuie sa le ia administratorii pentru limitarea raspândirii Covid-19 (e.g. votul prin corespondența, în masura în care este permis prin actul constitutiv) sau posibilitatea amânării acestor adunari pentru o data ulterioara.

În cele din urma, daca dificultățile financiare se acutizeaza, administratorii trebuie sa aiba cunoștința de orice obligații legale de a începe procedura insolvenței.